

Program konferencji
Dziedzictwo wsi pomorskiej – rady, przykłady, informacje
Muzeum Kultury Ludowej Pomorza w Swołowie (Swołowo 8)
12-13 września 2014 r.

Dzień I

WYKŁADY

- Od 11.00 Rejestracja uczestników
- 12.00 - 12.15 Powitanie i przedstawienie założeń konferencji
- 12.15 - 12.30 *Do czego przydaje się dziedzictwo? - prezentacja publikacji „Rzecz o dziedzictwie na wsi”, Justyna Duriasz-Bulhak, Fundacja Wspomagania Wsi*
- 12.30 – 12.50 *Pomorska Kraina w Kratę, Marzenna Mazur, Muzeum Pomorza Środkowego w Słupsku*
- 12.50 – 13.20 *Pomorze: ziemia, ludzie, historia, pamięć, tożsamość, prof. Jan M. Piskorski, Uniwersytet Szczeciński*
13. 20 – 13.45 Dyskusja
- 13.45 – 14.00 Przerwa na kawę
- 14.00 – 14.20 *Przemiany i ochrona krajobrazu kulturowego wsi pomorskiej, dr inż. arch. Anna Górka, Politechnika Gdańska*
- 14.20 – 14.40 *Między słupem a rygłem – oswojanie dziedzictwa ryglowego, Maria Witek, Biuro Dokumentacji Zabytków w Szczecinie*
- 14.40 – 15.00 Dyskusja
- 15.00 – 16.00 Obiad
- 16.00 – 17.00 *„Nowe życie pod starymi dachami” – debata nt. możliwości ochrony i zachowania architektury wsi pomorskiej. Głos zabiorą osoby zaangażowane w ratowanie zabytkowych obiektów:*
- Odbudowa kościoła ewangelickiego w Motarzynie, Społeczny Komitet Odbudowy Zabytkowego Kościoła w Motarzynie, Teresa i Jarosław Jakimiukowie*

Rewitalizacja, modernizacja i adaptacja na cele turystyczne i kulturalne założenia pałacowo-parkowo-folwarcznego w Siemczynie, Grzegorz Andziak, Henrykowskie Stowarzyszenie w Siemczynie

O mieszkaniu w zabytkowej chacie (checzy) w Swarzewie, gm. Puck, Aleksandra Kaźmierczak-Stepień i Wiesław Stepień

Koniec świata w Iwięcinie – historia renowacji kościoła pod wezwaniem Matki Boskiej Królowej Polski w Iwięcinie, Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Wsi Iwięcino, Andrzej Dębowski

Rola i możliwości służb konserwatorskich w podejmowaniu działań na rzecz ochrony dziedzictwa wsi, Ewa Kulesza-Szerniewicz, Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Szczecinie

17.00 – 17.30

Dyskusja

17.30 – 17.45

Przerwa na kawę

PROJEKTY

17.45 – 19.15

Prezentacje 11 zrealizowanych projektów z regionu – uczestnicy dzielą się wiedzą i doświadczeniem z realizacji projektów i działalności społeczne, do wyboru jedna spośród sesji:

Sesja 1, Miejsca, architektura, zasoby, turystyka

Turystyka w zgodzie z naturą – działania na rzecz kształtowania i promocji produktu lokalnego, Renata Knitter, Stowarzyszenie Rozwoju Turystyki Wiejskiej Słowiniec

Sianowska Kraina w Kratkę, Piotr Kłobuch, Sołtys Roku 2014

O tym jak zmarli pobudzili żywych, Teresa Jakimiuk, Społeczny Komitet Odbudowy Zabytkowego Kościoła w Motarzynie przy Radzie Sołeckiej Motarzyn-Doble

Kościoty ryglowe Ziemi Szczecińskiej - niedokończony projekt, Janusz Leszek Jurkiewicz, Stowarzyszenie Zachodniopomorskie Dziedzictwo Kulturowe

Adaptacja Baszty młyńskiej na Centrum informacji o Regionie w miejscowości Debrzno, Zdzisława Hołubowska Fundacja Lokalna Grupa Działania - Naszyjnik Północy

Zobaczyć Łącko - początki powszechnej edukacji o budownictwie szachulcowym w krainie w kratę, Radosław Barek, Wędrowni Architekci

Sesja 2, Korzenie, spotkania, teatr, folklor

Korzenie i pędy, Dorota Michałek-Winter, Stowarzyszenie Kultury Niefizycznej

Pieśń ze Średniej Wsi, Alina Karolewicz, Teatr Kotelioty

O działaniach we wsi Jankowo, Romuald Kurzątkowski, Stowarzyszenie Przyjaciół Drawska Meander

Fascynować folklorem, Mirosława Moller, Ognisko Pracy Pozaszkolnej

Spotkajmy się na Kaszubach, Danuta Nolbrzak-Hejmowska, Lokalna Grupa Działania „Kaszubska Droga”

19.15 – 19.30 Podsumowanie sesji projektowych

19.30 – 22.00 Kolacja

Dzień II

DO KOGO PO PORADĘ I INFORMACJĘ?

9.00 – 9.15 *Zarządzanie zabytkiem i opieka nad obiektem zabytkowym - na podstawie projektu „Kościoły ryglowe w Diecezji Koszalińsko-Kołobrzeskiej”*, Waldemar Witek, Narodowy Instytut Dziedzictwa Oddział Terenowy w Szczecinie

9.15 – 9.30 *Koordinacja działań różnych podmiotów współodpowiedzialnych za zabytkowe kościoły, cmentarze i miejsca kultu*, ks. Henryk Romanik, Diecezjalny Konserwator Zabytków Diecezji Koszalińsko-Kołobrzeskiej

9.30 – 9.45 *Moja historia... Wskazówki dla poszukujących własnych korzeni w archiwach państwowych*, Krzysztof Skrzypiec, Archiwum Państwowe w Koszalinie

9.45 – 10.00 *A wczora z wieczora, czyli o trwałości i spontaniczności kołędniczych tradycji kaszubskich gwieздеk*, Iwona Świętosławska, Muzeum Narodowe w Gdańsku

10.00 – 10.30 Dyskusja

SESJA STOLIKOWA – POROZMAWIAJMY!

10.30 – 11.30 Przy stolikach do dyspozycji uczestników konferencji będą: pracownicy Narodowego Instytut Dziedzictwa, służb konserwatorskich, pracownicy muzeów, realizatorzy projektów.

Równolegle, dla zainteresowanych toczyć się będą rozmowy na temat prawa i finansowania projektów z dziedzictwa z przedstawicielami:

Agnieszka Czarnobrywy, Karolina Jerzy, Departamentu Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich, Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego

Departamentu Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich, Urząd Marszałkowski Województwa Pomorskiego*

11.30 – 11.45 Przerwa na kawę

SESJA WARSZTATOWA

11.45 – 13.45 Warsztaty:

I. „*Questing*” jako nowy sposób poznawania dziedzictwa wsi, Karolina Likhtarovich

II. „*Skąd jesteśmy*” – wystawa fotografii i dokumentów jako sposób na integrację mieszkańców, Józef Szkandera

III. *Świadome kształtowanie przestrzeni*, Szymon Olbrychowski, Katarzyna Frączak

13.45 – 14.15 Podsumowanie warsztatów

14.15 – 14.45 Podsumowanie konferencji, wolne wnioski

15.00 – 16.00 Obiad

Opisy warsztatów

„Questing” jako nowy sposób poznawania dziedzictwa wsi

Questing, to edukacyjna gra terenowa, metoda odkrywania i prezentacji lokalnego dziedzictwa kulturowego, historycznego i przyrodniczego. Polega na tworzeniu nieoznakowanych w terenie tras edukacyjno-turystycznych („questów” - wypraw odkrywców), którymi wędruje się na podstawie wierszowanych wskazówek. Questing jest nie tylko sposobem na oryginalną promocję danego miejsca, ale także doskonałym narzędziem edukacji regionalnej. Aktywizuje i integruje społeczność lokalną. Uczestnicy warsztatu zapoznają się z metodą tworzenia „questów” i wykorzystania questingu.

„Skąd jesteśmy” – wystawa fotografii i dokumentów jako sposób na integrację mieszkańców

Podczas warsztatu uczestnicy poznają realizowany od 2000 roku w kilkudziesięciu wsiach Polski i Rosji projekt „Skąd jesteśmy?”. Odpowiedzą na pytania:

- 1) Po co i jak chronić przeszłość przed zapomnieniem?
- 2) Jak czerpać z zasobów pamięci zbiorowej i perspektywy lokalnej wspólnoty?
- 3) W jaki sposób z wystawy dokumentów, fotografii i pamiątek uczynić narzędzie wzmacniające więzi społeczne, również międzypokoleniowe - integrujące lokalną społeczność?

Uczestnicy dowiedzą się w jak i sposób przygotować od strony organizacyjnej i technicznej zarówno wystawę jak i spotkanie mieszkańców wsi. Dowiedzą się również, jak wykorzystać zgromadzone artefakty i opowiadania uczestników do stworzenia wydawnictwa multimedialnego.

Świadome kształtowanie przestrzeni, jako narzędzie tworzenia harmonii i architektury wspólnoty

Celem zajęć jest zaproponowanie nowego spojrzenia na architekturę lokalną, jako wyraz stanu umysłu ludzi tworzących miejsca oraz podkreślenie wagi partycypacji mieszkańców w ich współtworzeniu. W czasie spotkania omówione zostaną także kwestie planowania przestrzennego w gminie tj. problematyka polityki przestrzennej gminy oraz lokalnych zasad zagospodarowania przestrzennego zapisanych w „Ustawie o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym” oraz ich skutki dla mieszkańców. Wspomniane wyżej zagadnienia zostaną wspólnie omówione i przećwiczone z uczestnikami. Do udziału w warsztatach szczególnie zachęcamy mieszkańców gmin, w których sporządzane lub aktualizowane są plany miejscowe. Będzie to okazja, aby porozmawiać i zastanowić się nad tym, jaki wpływ możemy mieć na ich ostateczny kształt.